

عفو بین الملل

اطلاعیهی مطبوعاتی

۲۲ خرداد ۱۳۹۹

ابلاغ شفاهی «اعدام مخفیانه» یک زندانی قربانی ناپدیدسازی قهری؛ مسئولان حقایق را روشن کنند

سازمان عفو بین الملل امروز با انتشار یک بیانیه از مقام‌ها و مسئولان ایرانی خواست که بی‌درنگ حقایق مربوط به سرنوشت و محل نگهداری هدایت عبدالله‌پور را افشا کنند؛ مسئولان محلی اخیراً به خانواده‌ی این زندانی گُرد گفته‌اند که او مخفیانه اعدام شده است.

هدایت عبدالله‌پور به دنبال یک محاکمه‌ی به شدت ناعادلانه در سال ۱۳۹۶ به اعدام محکوم شده بود. او در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۹ از زندان مرکزی ارومیه، در استان آذربایجان غربی، به محل نامعلومی منتقل شده، و از آن زمان اعضای خانواده و وکلای این زندانی مضطربانه برای کسب اطلاع از سرنوشت او تلاش کرده‌اند.

روز گذشته (۲۱ خرداد)، رئیس مرکز اجرای احکام در ارومیه به خانواده‌ی هدایت عبدالله‌پور شفاهاً اعلام کرده است که این زندانی سه هفته پیش در شهر اشنویه، در استان آذربایجان غربی، اعدام شده اما نمی‌تواند اطلاعات بیشتری در این زمینه در اختیارشان بگذارد. این در حالی است که حدود سه هفته پیش، یکی از مسئولان دادستانی به وکلای هدایت عبدالله‌پور گفته بود که این زندانی در بازداشتگاهی در ارومیه که زیر نظر سپاه پاسداران قرار دارد به سر می‌برد، و اشاره‌ای به زمان اجرای حکم او نکرده بود.

دایانا الطحاوی، معاون بخش خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین الملل، گفت: «بازی بی‌رحمانه‌ی مقام‌های ایرانی با خانواده‌ی هدایت عبدالله‌پور گواه دیگری است بر این که آن‌ها ارزشی برای جان و کرامت انسان‌ها قائل نیستند.»

او افزود: «مقام‌های ایرانی با امتناع از افشای حقیقت، عمداً رنج و عذاب روانی هولناکی به عزیزان او وارد می‌کنند. اگر هدایت عبدالله‌پور مخفیانه اعدام شده، باید بلافاصله جنازه‌ی او را به خانواده‌اش تحویل دهند، و تحقیقات مستقلی در مورد شرایط و چگونگی اعدام غیرقانونی او باید صورت گیرد.»

رئیس مرکز اجرای احکام، در پاسخ به اعتراض خانواده‌ی هدایت عبدالله‌پور در مورد این که چرا برنامه‌ی اعدام او را قبلاً به آن‌ها اطلاع نداده‌اند، ادعا کرده است که او اجازه ندارد اطلاعات بیشتری در این زمینه در اختیارشان بگذارد. به گفته‌ی این مقام مسئول، اعدام این زندانی با صدور «دستوری از بالا» انجام شده، و به نظر می‌رسد اشاره‌ی او به مقام‌های سپاه پاسداران بوده که این پرونده را در اختیار گرفته بودند.

بنا به قوانین ایران، مقام‌ها و مسئولان باید برنامه‌ی اعدام زندانیان را ۴۸ ساعت قبل از اجرا به اطلاع وکلایشان برسانند، و به خانواده‌هایشان اجازه دهند که برای بار آخر با آنان ملاقات کنند. اعدام هدایت عبدالله‌پور تا کنون به اطلاع وکلای او نرسیده است.

ناپدیدسازی قهری

از زمان ناپدید شدن قهری هدایت عبدالله پور در ماه گذشته، مقام‌ها و مسئولان بارها از اطلاع‌رسانی در مورد امنیت و سلامت او خودداری کرده و اعضای خانواده و وکلای او را به نهادهای مختلف ارجاع داده‌اند.

مسئولان زندان و مقام‌های دادستانی ارومیه به وکلای او گفته بودند که هیچ اطلاعی در مورد او ندارند و پرونده‌ی او برای رسیدگی به دادستانی اشنویه ارسال شده است. اما مقام‌های دادستانی اشنویه این موضوع را انکار کرده بودند.

۲۳ اردیبهشت، معاون دادستان ارومیه به خانواده‌ی هدایت عبدالله پور گفته بود: «مادام که وزارت اطلاعات یا سپاه پاسداران جواب شما را نمی‌دهد، در قبرستان سراغش را بگیرید.»

۳ خرداد، همان معاون دادستان به وکلای هدایت عبدالله پور گفته بود که این زندانی زنده است و در بازداشتگاهی به سر می‌برد که زیر نظر واحد حفاظت اطلاعات سپاه پاسداران قرار دارد، اما اطلاعات دیگری در مورد وضعیت او به آن‌ها نداده بود.

مقام‌ها و مسئولان، مادام که از افشای سرنوشت یا محل نگهداری قربانی یا جنازه‌ی او امتناع می‌کنند، در حال ارتکاب «ناپدیدسازی قهری» اند که در چارچوب قوانین بین‌المللی جرم به شمار می‌رود.

مقام‌ها و مسئولان ایرانی سابقه‌ی مدیدی در اعدام مخفیانه‌ی اعضای اقلیت‌های اتمیکی، دفن کردن آنان در گورهای بی‌نشان، و امتناع از افشای حقایق مربوط به سرنوشت یا محل دفن اجساد آنان برای ماه‌ها و یا سال‌ها دارند.

شکنجه و محاکمه

هدایت عبدالله پور در سال ۱۳۹۶ در رابطه با درگیری مسلحانه‌ای به اعدام محکوم شد که ۲۵ خرداد ۱۳۹۵ بین اعضای سپاه پاسداران و افراد وابسته به «حزب دموکرات کردستان ایران» رخ داده بود.

هدایت عبدالله پور، به دنبال دستگیری‌اش در مرداد ۱۳۹۶، به مدت ۷۸ روز در بازداشتگاهی که زیر نظر سپاه پاسداران قرار دارد در سلول انفرادی نگهداری شد. به گفته‌ی خانواده‌ی او، این زندانی بر اثر شکنجه‌هایی که در آن دوره متحمل شده شنوایی یک گوش خود را از دست داده بود.

این زندانی به عضویت در «حزب دموکرات کردستان ایران» متهم شده، در حالی که خود او همواره این اتهام را انکار کرده است. محکومیت و صدور حکم اعدام برای هدایت عبدالله پور به دنبال محاکمه‌ای به شدت ناعادلانه و به اتکای «اعترافات» اجباری‌ای صورت گرفت که او در دادگاه پس گرفته بود؛ ادعاهای جدی این زندانی در خصوص شکنجه و سایر رفتارهای بیرحمانه، غیرانسانی و ترذیلی نیز مورد توجه قرار نگرفته بود.

در حکم دیوان عالی کشور، که عفو بین‌الملل مورد ملاحظه قرار داده، اذعان شده است که هدایت عبدالله پور هیچ اسلحه‌ای در اختیار نداشته و به هنگام وقوع درگیری‌های مسلحانه نیز در محل حضور نداشته است.

اوایل خرداد ۱۳۹۹، درخواست عفو هدایت عبدالله پور برای بار دوم در «کمیسیون عفو و بخشودگی» رد شد.

عفو بین‌الملل در تمامی موارد و بدون استثنا، فارغ از ماهیت یا کیفیت جرم، گناه‌کار یا بی‌گناه بودن متهم یا هر خصوصیت دیگر او، و هر شیوه‌ای که حکومت‌ها برای اجرای اعدام به کار ببرند، با مجازات اعدام مخالف است. بنا به یافته‌های عفو بین‌الملل که در [گزارش سالانه](#) مجازات اعدام در سطح جهان منتشر شده، دست کم ۲۵۱ نفر در سال میلادی ۲۰۱۹ در ایران اعدام شده‌اند.

برای کسب اطلاعات بیشتر یا درخواست مصاحبه، لطفاً با این نشانی مکاتبه کنید:

laurie.hanna@amnesty.org

در خارج از ساعات اداری با این شماره تلفن تماس بگیرید:

+44 20 7413 5566

یا با این نشانی مکاتبه کنید:

press@amnesty.org

توییتر عفو بین‌الملل: @amnestypress